

WPROWADZENIE

Bezpieczeństwo imprez masowych i zgromadzeń

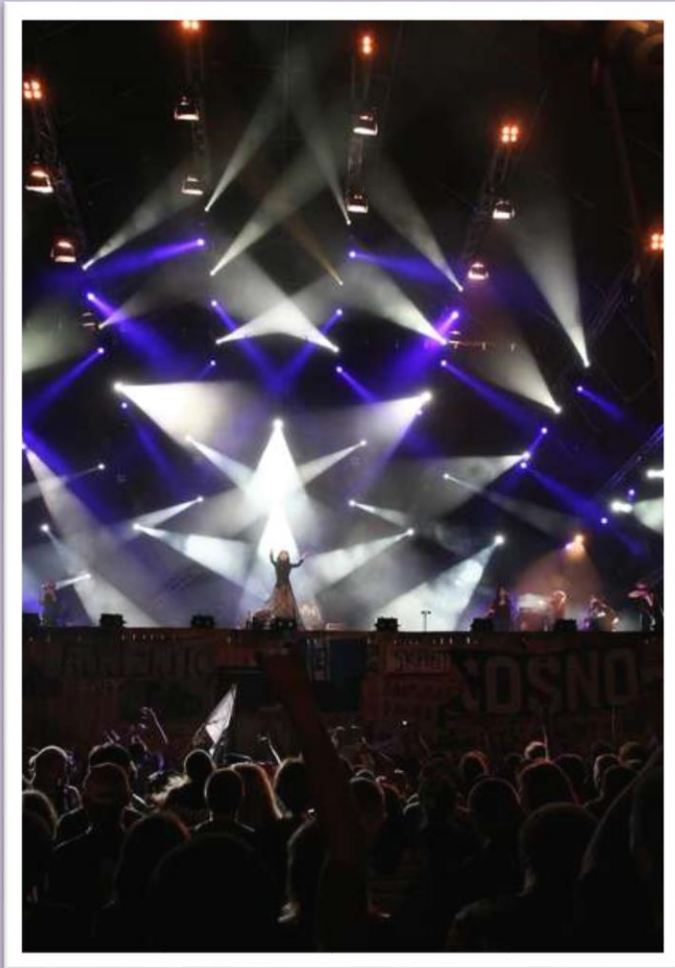
- na podstawie ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych i ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. „Prawo o zgromadzeniach”

Definicja imprezy masowej

- Za imprezę masową uznaje się każdą imprezę masową artystyczno – rozrywkową, a także masową imprezę sportową, w tym mecz piłki nożnej (art.3 pkt 1)

Impreza masowa, artystyczno – rozrywkowa

Impreza masowa artystyczno – rozrywkowa

- każda impreza artystyczna lub rozrywkowa, która ma odbyć się:
 - a) na **stadionie, w obiekcie niebędącym budynkiem lub na terenie umożliwiającym przeprowadzenie takiej imprezy,**
 - b) **w hali sportowej lub innym budynku umożliwiającym przeprowadzenie takiej imprezy (art. 3 pkt. 2)**

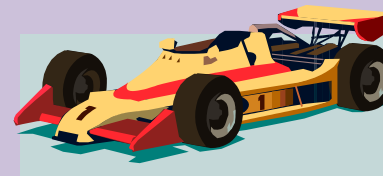
Masowa impreza sportowa

-ma na celu **współzawodnictwo sportowe**
lub **popularyzowanie kultury fizycznej**

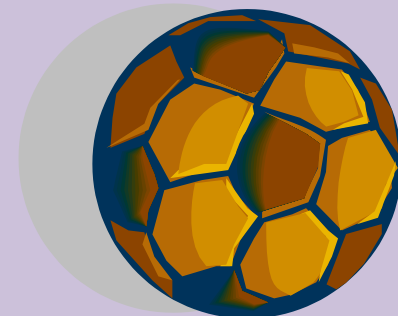
Masowa impreza sportowa

- zorganizowana może być:
 - a) na **stadionie lub innym obiekcie niebędącym budynkiem, w hali sportowej lub w innym budynku** umożliwiającym przeprowadzenie takiej imprezy, lub też
 - b) na **terenie umożliwiającym przeprowadzenie imprezy masowej (art. 3 pkt 3).**

Mecz piłki nożnej

- **masowa impreza sportowa**, mająca na celu **współzawodnictwo w piłce nożnej**, organizowana **na stadionie lub innym obiekcie sportowym**, na którym **liczba miejsc** udostępnionych przez organizatora wynosi **nie mniej niż 1000 (art. 3 pkt 4)**.

Impreza masowa podwyższonego ryzyka

- impreza masowa, w czasie której, zgodnie z informacją o przewidywanych zagrożeniach lub zgodnie z dotychczasowymi doświadczeniami dotyczącymi zachowania uczestników, istnieje obawa wystąpienia aktów przemocy lub agresji (art. 3 pkt. 5)

Ryzyko

W praktyce , zakwalifikowanie wydarzenia do określonej kategorii i tym samym konieczność spełnienia wymogów zawartych w odpowiednich aktach prawnych nie powinno mieć większego wpływu na sposób organizacji i ogólnie obowiązujące standardy dotyczące zabezpieczenia wszelkiego rodzaju widowisk.

Nie można przede wszystkim zakładać, że zwolnienie z obowiązku stosowania przepisów dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych oznacza automatycznie niższy poziom ryzyka i mniejsze wymagania w zakresie bezpieczeństwa

Ryzyko

Ryzyko

Ryzyko

**Z doświadczenia wynika bowiem, że
równie lub nawet bardziej wymagające
dla organizatora bywają wielokrotnie
choćby spotkania religijne czy międ-
zynarodowe kongresy i konferencje.**

Typologia podmiotów występujących w imprezach masowych

Organizatorzy

Klienci indywidualni

**Widzowie,
goście specjaliści itp.**

Klienci korporacyjni

**Media, sponsorzy,
partnerzy, handlowcy itp.**

**Klienci – aktorzy
wydarzenia**

**Aktorzy, zawodnicy,
piosenkarze itp.**

**Spoleczność i władze
lokalne**

Zgromadzenie cykliczne:

Jeżeli zgromadzenia są organizowane przez tego samego organizatora w tym samym miejscu lub na tej samej trasie co najmniej 4 razy w roku według opracowanego terminarza lub co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych i narodowych, a tego rodzaju wydarzenia odbywały się w ciągu ostatnich 3 lat, chociażby nie w formie zgromadzeń i miały na celu w szczególności uczczenie doniosłych i istotnych dla historii Rzeczypospolitej Polskiej wydarzeń, organizator może zwrócić się z wnioskiem do wojewody o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie tych zgromadzeń.

ZGROMADZENIE SPONTANICZNE

Zgromadzenia spontaniczne to manifestacje, których organizatorzy mieli zbyt mało czasu, żeby zastosować procedury jak przy zgromadzeniu zwykłym. Dotyczy to sytuacji, kiedy pojawia się bardzo pilna potrzeba zmanifestowania swoich racji. Długi czas prawo nie dawało możliwości organizowania tego typu manifestacji.

Zgromadzenie spontaniczne:

Poprawić

1. Uczestnicy zgromadzenia spontanicznego nie mogą zakłócać przebiegu zgromadzenia organizowanego w trybie przepisów rozdziału 2 lub 3 ustawy.
2. Zgromadzenie spontaniczne może być rozwiązane przez funkcjonariusza kierującego działaniami Policji, jeżeli:
 - 1) jego przebieg zagraża życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach;
 - 2) jego przebieg powoduje poważne zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku publicznego;
 - 3) powoduje istotne zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego na drogach publicznych;
 - 4) jego przebieg narusza przepisy niniejszej ustawy albo przepisy karne;
 - 5) zakłóca przebieg zgromadzenia organizowanego w trybie przepisów rozdziału 2 lub 3 ustawy.
3. Rozwiązanie zgromadzenia spontanicznego następuje przez funkcjonariusza kierującego działaniami Policji przez wydanie natychmiastowemu wykonaniu,

zgromadzenia.

Impreza masowa ?

- Zgodnie z art. 3 pkt. 1a) do 1f) ustawy imprezą masową nie są min. imprezy organizowane w :
 - teatrach, operach i operetkach,
 - bibliotekach,
 - kinach,
 - szkołach i placówkach oświatowych,
jak również
 - imprezy organizowane w ramach współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży

Bezpieczeństwo imprezy masowej

- spoczywa przede wszystkim na jej **organizatorze**, czyli na każdej **osobie prawnej, fizycznej lub jednostce organizacyjnej, przeprowadzającej imprezę masową**
- konieczność **współpracy organizatora imprezy** min. z **wójtem, burmistrzem, prezydentem miasta, wojewodą, z Policją, służbą zdrowia, Państwową Strażą Pożarną**, a także w razie potrzeby z innymi służbami i organami (**art. 5§3**)

Bezpieczeństwo w miejscu i w czasie trwania imprezy masowej

organizator zapewnia przede wszystkim poprzez:

- 1) **spełnienie wymogów określonych, w szczególności, w przepisach prawa budowlanego, w przepisach sanitarnych i przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej;**
- 2) **udział służb porządkowych, służb informacyjnych oraz kierującego tymi służbami kierownika do spraw bezpieczeństwa;**
- 3) **pomoc medyczną;**
- 4) **zaplecze higieniczno-sanitarne;**
- 5) **wyznaczenie dróg ewakuacyjnych oraz dróg umożliwiających dojazd pojazdom służb ratowniczych i Policji;**
- 6) **warunki do zorganizowania łączności pomiędzy podmiotami biorącymi udział w zabezpieczeniu imprezy masowej;**
- 7) **sprzęt ratowniczy i gaśniczy oraz środki gaśnicze niezbędne do zabezpieczenia imprezy masowej w zakresie działań ratowniczo-gaśniczych;**
- 8) **wydzielone pomieszczenia dla służb kierujących zabezpieczeniem imprezy masowej;**
- 9) **opracowanie i udostępnienie regulaminu obiektu oraz regulaminu imprezy masowej, jak również instrukcji postępowania w przypadku pożaru lub innego zagrożenia**

Zlecenie realizacji części zadań podmiotowi zewnętrznemu, przykładowo agencji ochrony osób i mienia, nie zwalnia organizatora z odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązków.

Organizacja największych i najbardziej prestiżowych wydarzeń nie jest możliwa bez zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron: publicznej, prywatnej oraz społecznej.

W celu koordynacji przygotowań do imprezy powoływane są Lokalne Komitety Organizacyjne (ang. *Local Organizing Committee*) złożone przede wszystkim z przedstawicieli :

- 1.organizatora,
- 2.partnerów biznesowych,
- 3.administracji lokalnej,
- 4.zarządców infrastruktury,
- 5.przewoźników publicznych,
- 6.dostawców mediów,
- 7.służb bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- 8.a w razie potrzeby także innych właściwych służb i organów

Współdziałanie interesariuszy przebiegu w pięciu, następujących po sobie fazach:

Żadne regulacje zawarte w przepisach prawa powszechnie obowiązującego lub wewnętrznego nie stanowią gwarancji bezpieczeństwa i organizacji wydarzenia w sposób właściwy i odpowiedzialny. **Największą rolę odgrywają bowiem zawsze ludzie, którzy swoimi decyzjami i działaniami przesądzają często o przebiegu wydarzenia i zdrowiu wielotysięcznej publiczności.**

Stary model zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych (do EURO 2012):

**zbudowany na sytuacjach konfliktowych i nastawionym na konfrontację,
przeciwdziałaniu naruszeniom bezpieczeństwa i porządku publicznego,
w stopniu niewystarczającym uwzględniający możliwość wystąpienia innych zagrożeń
nie dostrzegający zależności pomiędzy stopniem bezpieczeństwa a pozostałymi elementami organizacyjnymi.**

Ogromna zmiana w tym obszarze nastąpiła wraz z przygotowaniem do Turnieju Finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012TM. *Wówczas* w **zespole** osób odpowiedzialnych za organizację i bezpieczeństwo zawodów **wypracowana** została nowa koncepcja promująca kompleksowe podejście i integrację **trzech** komponentów: *Safety (bezpieczeństwo), Security (zabezpieczenie) i Service (obsługa).*

Zaproponowana koncepcja, jakkolwiek pierwotnie opracowana na potrzeby organizacji i zabezpieczenia meczów piłki nożnej, zyskuje coraz większą popularność, stając się tym samym pewnym standardem stosowanym podczas pozostałych wydarzeń i to nie tylko podlegającym rygorom ustawy o bezpieczeństwie

Bezpieczeństwo

Obsługa

Zabezpieczenie

Skuteczna polityka informacyjna

Komfort kibica i troska o jego dobre samopoczucie

Profesjonalny plan zabezpieczenia

Nowoczesna infrastruktura

Profesjonalna organizacja i logistyka imprezy (meczu)

Zintegrowana, ciągła, dynamiczna analiza ryzyka

Brak ogrodzeń i płotów na sektorach i wokół boiska

Dogodna droga na stadion wygodny transport

Wykorzystanie informacji operacyjnych Policji

Oznakowanie stadionu

Profesjonalnie przygotowane parkingi

Ochrona dla wszystkich (kibice, dziennikarze, oficjele itp.)

Zintegrowane zarządzanie i gotowe plany awaryjne

Biuletyny i programy meczowe kibiców

Wczesne zapobieganie dla negatywnym zdarzeniom

Kontrola przy wejściach

Profesjonalni Stewardzi wizytówka organizatora

Segregacja kibiców na podstawie analizy ryzyka

Zarządzanie przepływem tłumu

Przyjazne zaplecze — bufety, sanitariaty, depozyty

Plany kryzysowe

Interakcja Policji i Stewardów z uczestnikami meczu

Rozrywka — imprezy towarzyszące

Przeciwdziałanie zagrożeniu terrorystycznemu

Ratownictwo medyczne

Efektywny i przyjazny serwis

Eliminacja chuliganów

Minimalne ilości miejsc udostępnionych uczestnikom na imprezach masowych

Warunkiem uznania danego wydarzenia za imprezę masową jest udostępnienie jej uczestnikom określonej liczby miejsc ustalonej na podstawie przepisów prawa budowlanego i przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

	Impreza masowa	Masowa impreza	Mecz piłki nożnej
Stadion, inny obiekt niebędący budynkiem, teren umożliwiający przeprowadzenie	1 0 0 0	1000	1000
Hala sportowa lub inny budynek umożliwiający przeprowadzenie imprezy	500	300	1000

Źródło: opracowanie własne na podstawie art. 3 Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. z 2009 r. nr 62, poz. 504).

W praktyce nie wszystkie imprezy spełniające powyższe kryteria będą imprezami masowymi w rozumieniu ustawy, gdyż wprowadza ona w tym zakresie pewne wyłączenia. Mianowicie, jeżeli rodzaj organizowanej imprezy odpowiada przeznaczeniu miejsca jej przeprowadzenia, wówczas imprezami masowymi nie są wydarzenia:

- 1) organizowane w teatrach, operach, operetkach, filharmoniach, kinach, muzeach, bibliotekach, domach kultury i galeriach sztuki lub w innych podobnych obiektach;*
- 2) organizowane w szkołach i placówkach oświatowych przez zarządzających tymi szkołami i placówkami;*
- 3) organizowane w ramach współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży;*
- 4) sportowe organizowane dla sportowców niepełnosprawnych;*
- 5) sportu powszechnego o charakterze rekreacji ruchowej, ogólnodostępnym i nieodpłatnym, organizowanych na terenie otwartym;*
- 6) zamkniętych organizowanych przez pracodawców dla ich pracowników.*

Bezpieczeństwo imprezy masowej

Służby porządkowe i informacyjne

- **pierwsza z owych służb działa na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego na czas trwania imprezy, służba informacyjna natomiast ma na celu zapewnić bezpieczeństwo jej uczestników, w szczególności poprzez informowanie ich o przyjętych rozwiązaniach organizacyjnych (art.19)**

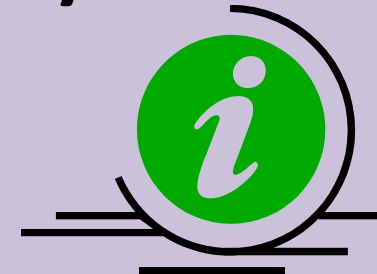
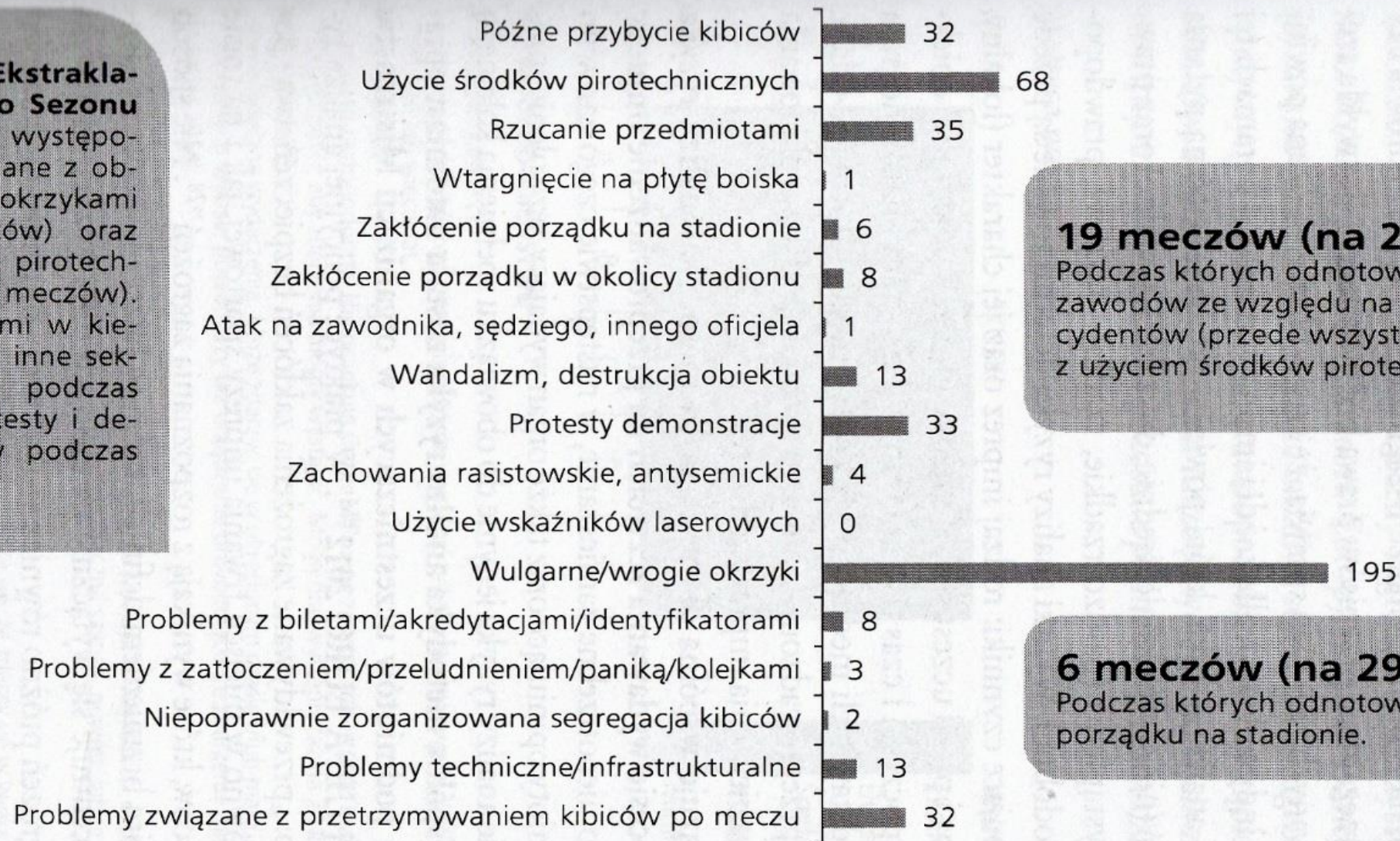

Tabela 4. Wykaz przykładowych tragedii podczas imprez masowych

5.04.1902	<u>Ibrox Park,</u> Glasgow (Szkocja)	Szkocja — Anglia	25	517	Zawalenie się trybuny
9.03.1946	<u>Burnden Park,</u> <u>Bolton</u> (Anglia)	<u>Bekon Wanderers</u> — Stoke City	33	400	Zawalenie się muru
24.05.1964	Stadion w Limie (Peru)	Eliminacje olimpijskie	318	500	Zamieszki po meczu
23.06.1968	Buenos Aires (Argentyna)	<u>River Plate</u> — <u>Boca Juniors</u>	74	150	Panika na stadionie
2.01.1971	Glasgow (Szkocja)	<u>Celtic</u> — <u>Rangers</u>	66	140	Zamieszanie na stadionie
17.02.1974	Stadion w Kairze (Egipt)		49		Panika na stadionie
06.12.1976	Port-au-Prince (Haiti)	Haiti — Kuba	4		Panika na stadionie
20.10.1982	Moskwa (ZSRR)	<u>Spartak</u> — Haarlem	340		Zamieszki po meczu
11.05.1985	<u>Valley Parade,</u> <u>Bradford</u> (Anglia)	<u>Bradford City</u> — Lincoln City	56	265	Pożar na stadionie
29.05.1985	<u>Heysel,</u> Bruksela (Belgia)	Liverpool — <u>Juventus</u> Turyn	39	400	Zamieszki i panika na stadionie
10.03.1987	Trypolis (Libia)		20		Panika na stadionie
12.03.1988	Katmandu (Nepal)		93		Panika na stadionie
15.04.1989	Sheffield (Anglia)	Liverpool <u>Nottin-</u> <u>gham Forest</u>	95		Panika na stadionie
13.01.1991	<u>Orkney</u> (RPA)		40		Zamieszki na stadionie
05.05.1992	Bastia (Francja)	SC Bastia — <u>Olym-</u> <u>pique</u> Marsylia	18	2300	Zawalenie się trybuny
16.06.1996	Lusaka (Zambia)	Zambia — Sudan	9	78	Tumult po meczu
16.10.1996	Gwatemala	Gwatemala — Kostaryka	84	150	Panika na stadionie

06.04.1997	Lagos (Nigeria)		5	Napór kibiców na bramy stadionu
09.07.2000	Harare (Zimbabwe)		13	Panika po meczu, starcia z policją
11.04.2001	Ellis Park, Johannesburg (RPA)	Kaizer Chiefs — Orlando Pirates	43	85 Panika na stadionie
29.04.2001	Lubumbaszi (Kongo)		7	50 Panika po meczu, starcia z policją
09.05.2001	Akra (Ghana)		129	Panika po meczu, starcia z policją
26.11.2007	Salvador (Brazylia)	Bahia — Vila Nova	8	150 Zawalenie się trybuny
15.09.2008	Butembi (Kongo)		13	35 Zamieszki po meczu
30.03.2009	Abidżan (WKS)	WKS — Malawi	22	130 Panika po meczu

Na **296 meczów w Ekstraklasie w trakcie całego Sezonu 2013/14** najczęściej występowały incydenty związane z obraźliwymi/wrogimi okrzykami (podczas 195 meczów) oraz z użyciem środków pirotechnicznych (podczas 68 meczów). Rzucanie przedmiotami w kierunku murawy lub w inne sektory miało miejsce podczas 35 meczów, zaś protesty i demonstracje wystąpiły podczas 33 meczów.

19 meczów (na 296) | 6,4%
Podczas których odnotowano przerwanie zawodów ze względu na wystąpienie incydentów (przede wszystkim związanych z użyciem środków pirotechnicznych).

6 meczów (na 296) | 2%
Podczas których odnotowano zakłócenie porządku na stadionie.

Rysunek 1. Incydenty podczas meczów Ekstraklasy w trakcie sezonu 2013/2014

Źródło: Raport dotyczący organizacji i stanu bezpieczeństwa meczów piłki nożnej szczebla centralnego PZPN, Departament Organizacji Imprez, Bezpieczeństwa i Infrastruktury PZPN, Warszawa 2014, s. 89.

Zarządzający danym obiektem przy pomocy Zespołu organizacyjnego powinien robić wszystko, by miejsce imprezy masowej oraz sam jej przebieg był bezpieczny. Niezbędne jest zatem nieustanne doskonalenie systemów i procedur służących podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa. Cyklicznej ocenie należy także poddawać ryzyka dotyczące różnych niebezpieczeństw, które mogłyby zakłócić przebieg wydarzenia czy też osłabić bezpieczeństwo przybyłych gości.

W celu usprawnienia zaplanowania/ przygotowania danej imprezy masowej osoby operacyjne powinny przygotować następujące narzędzia:

- 1)harmonogram realizacji danego przedsięwzięcia;
- 2)podział odpowiedzialności za realizację poszczególnych zadań projektowych;
- 3)tematyka oraz treść szkoleń doskonalących/topografia obiektu (w razie potrzeby);
- 4)zbiór danych osobowych służby porządkowej i służby informacyjnej, wolontariuszy i innych osób dla celów akredytacyjnych i informacyjnych;
- 5)elektroniczna baza danych członków służby porządkowej i służby informacyjnej, którzy zadeklarowali chęć pracy na danej imprezie (jeśli taka baza danych jest stworzona);
- 6) instrukcja operacyjna **wydarzenia oraz szczegółowy plan bezpieczeństwa** wraz z kalkulacją kosztów;
- 7)określenie niezbędnej liczby osób dla sprawnej organizacji i niezakłóconego przebiegu imprezy masowej;
- 8)procedury działania w różnych obszarach operacyjnych, w szczególności na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowych.

Zarządzający obiektem/imprezą masową muszą mieć możliwość nadzorowania wykonania swoich wytycznych i monitorowania bezpieczeństwa publiczności.

Zespół organizacyjny tworzą przedstawiciele organizatora, zarządzającego obiektem oraz partnerów organizacyjnych. W jego skład wchodzi takie osoby, jak: zarządca, organizator, kierownik ds. bezpieczeństwa, szef służb informacyjnych i porządkowych, szef ochrony codziennej, koordynator medyczny, inspektor przeciwpożarowy, koordynator nadzoru wizyjnego, koordynator kontroli dostępu; koordynator stanowiska dowodzenia, spiker zawodów, rzecznik prasowy, kierownik parkingów, koordynator ds. technicznych, przedstawiciele serwisów technicznych, opiekunowie stref biznesowych, członkowie zespołu teleinformatycznego, koordynator serwisu sprząającego, koordynator usług cateringowych, koordynator wolontariatu, audytor jakości oraz kierownicy/koordynatorzy stref specjalnych (publicznej, biznesowej, medialnej, szatni itp.). Przykładowa struktura zarządzania operacyjnego podczas imprezy masowej została przedstawiona na rysunku 2.

Menedżer Wydarzenia										
Menedżer Obiektu										
Bezpieczeństwo	Public Relations	Technika	Hospitality	IT	Czystość	F&B	Media	Pozostałe obszary operacyjne	Wolontariat	Kontrola Jakości
Kierownik ds. bezpieczeństwa	PR menedżer	Menedżer ds. technicznych	Menedżer stref kospitality/Vip	Szef zespołu IT	Sprzątanie/ czystość – koordynator operatora	Menedżer ds. F&B	Menedżer ds. obsługi mediów	Strefa zawodnicza	Koordynator wolontariatu	Menedżer ds. Kontroli Jakości
Szef służb informacyjnych i porządkowych	Media społecznościowe	Elektryczność	Biznes Klub	Kołowroty	Koordynator firmy sprząającej	Koordynator firmy cateringowej	Koordynator centrum prasowego	Strefy publiczne		Kontrola Jakości
Szef ochrony	Serwis FOTO	WOD/KAN	Łoże Zachód/Wschód	Łączność		Strefy VIP	Koordynator trybuny medialnej			Kontrola Jakości
Koordynator PPOŻ		Płyta/dach	Łoża Platynowa	Nagłośnienie, Telebimy, Digital Signage		Kioski gastronomiczne				
Koordynator medyczny		Koordynator zewnętrznego serwisu technicznego		Helpdesk IT						
Koordynator monitoringu wizyjnego		Koordynator serwisu technicznego wind i schodów ruchomych		Parkingi zewnętrzne – bilety						
Koordynator ds. akredytacji		Helpdesk techniczny		Sieć komputerowa						
Koordynator pracy stanowiska dowodzenia										
Spiker										
Koordynator parkingów										

Rysunek 2. Schemat struktury zarządzania zespołu operacyjnego

Źródło: opracowanie własne.

Koordinacja działań i zarządzanie zabezpieczeniem imprezy masowej powinno być realizowane przez sztab, w skład którego wchodzi osoby odpowiedzialne za jej prowadzenie, kierowanie działaniami poszczególnych służb i serwisów, funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa, zarządzanie logistyką i łącznością. Miejsce pracy sztabu zwane jest stanowiskiem dowodzenia.

Doświadczenie wyniesione z organizacji imprez masowych pozwala autorom na zaprezentowanie zalecanej listy osób uprawnionych do przebywania na stanowisku dowodzenia:

- 1) kierownik ds. bezpieczeństwa;
- 2) zastępca kierownika ds. bezpieczeństwa;
- 3) straż pożarna (dowódca operacji, jego zastępca oraz radiooperator);
- 4) szef służb porządkowych;
- 5) szef służb informacyjnych;
- 6) menedżer ds. technicznych;
- 7) zastępca menedżera ds. technicznych;
- 8) koordynator medyczny i jego zastępca;
- 9) osoby odpowiedzialne za system kołowrotów, informatykę (obsługa ekranów);
- 10) protokolant;
- 11) spiker zawodów;
- 12) stanowiska CCTV;
- 13) nadzór nad systemem radiowym;
- 14) przedstawiciel prezydenta miasta i wojewody;
- 15) przedstawiciel organizatora;
- 16) inne osoby za zgodą kierownika ds. bezpieczeństwa.

Stanowisko dowodzenia

W literaturze przedmiotu opisano następujące style dowodzenia:

- 1) **Wojskowy** –klasyczny styl dowodzenia, często kojarzony z wojskiem lub służbami mundurowymi. Jednoosobowe dowodzenie i odpowiedzialność za podejmowane decyzje. Brak konsultacji z innymi. Podwładni mają wykonywać rozkazy.
- 2) **Policjant** –dowodzi „według książki”. Robi wszystko zgodnie z procedurami lub wytycznymi. Jeżeli czegoś nie ma w książce, przekazuje sprawę wyżej. Bardziej „policjant” niż przywódca. Zawsze przestrzega zasad.
- 3) **Demokrata** –przywództwo z zaangażowaniem innych osób. Zachęca podwładnych do uczestnictwa w podejmowaniu decyzji. Na bieżąco informuje podwładnych o tym, co się dzieje w danym momencie. Przekazuje część odpowiedzialności i decyzji swoim podwładnym, choć sam ma ostatnie słowo w kluczowych/ważnych kwestiach. Zapewnia wysoką jakość pracy całego zespołu. Podwładni doceniają jego zaufanie i pracują intensywnie, w duchu zespołowym, przestrzegając własnej odpowiedzialności.
- 4) **Niezaangażowany** – zostawia sprawy ich własnemu biegowi. Prawie nigdy nie wskazuje kierunku działania, zostawia wszystkie działania podwładnym. Cała wiedza i odpowiedzialność należą do podwładnych. To na nich spoczywa obowiązek określania celów, podejmowania decyzji i rozwiązywania pojawiających się problemów.

Kierownik ds. bezpieczeństwa oraz inne kluczowe osoby odpowiedzialne za prawidłowy oraz bezpieczny przebieg imprezy muszą posiadać zdolności przywódcze. Jest to szczególnie ważne w sytuacjach zagrożenia lub zaburzenia przebiegu imprezy, które może mieć wpływ na bezpieczeństwo i komfort widzów, personelu pomocniczego i innych osób. Kierownik ds. bezpieczeństwa musi poinformować swoich podwładnych o ewentualnych przewidywanych zmianach, mających wpływ na przebieg imprezy. Swoim bezpośrednim podwładnym udziela pełnych informacji o ocenie ich pracy, wyjaśnia oraz uzasadnia podejmowane decyzje, wskazuje obszary do natychmiastowej naprawy. Wspiera ich działania zmierzające do rozwoju posiadanych kompetencji. Przeciwdziała wszelkim formom dyskryminacji. Nie przekazuje poleceń naruszających prawo oraz takich, które wykraczają poza posiadane przez podległych pracowników uprawnienia.

Kierownik ds. bezpieczeństwa musi uczestniczyć w całości spraw związanych z przygotowaniem imprezy, począwszy od wstępnych rekonesansów miejsca imprezy, poprzez proces planowania i konsultacji, a skończywszy na odprawach i ostatecznych uzgodnieniach.

Kierownik ds. bezpieczeństwa w szczególności odpowiada za:

- 1.pracę wszystkich pracowników służb informacyjnych i porządkowych;
- 2.nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez wszystkich obsługujących imprezę;
- 3.wydawanie poleceń mających na celu usunięcie technicznych usterek zagrażających bezpieczeństwu na terenie imprezy;
- 4.przygotowanie terenu imprezy do działań gaśniczo-ratowniczych;
- 5.kierowanie akcją ratowniczo-gaśniczą w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia do czasu przybycia zastępów PSP;
- 6.zorganizowanie współpracy pracowników ochrony z jednostkami ratowniczym i przybyłymi z zewnątrz w zakresie gaszenia pożarów, usuwania zagrożeń oraz przeprowadzanie ewakuacji osób i mienia;
- 7.przewodniczenie pracom sztabu zabezpieczenia imprezy;
- 8.udzielanie pierwszej pomocy medycznej w granicach dostępnych środków i w zakresie posiadanej wiedzy oraz niezwłocznego wezwania pomocy medycznej organizatora imprezy;
- 9.zapoznanie z planem sytuacyjnym imprezy – wszystkich pracowników biorących udział w zabezpieczeniu imprezy;**
- 10.zabezpieczenie miejsca zdarzenia, zabezpieczenie danych z monitoringu i przekazanie tych materiałów Policji.

Szef służb informacyjnych oraz szef służb porządkowych odpowiada za:

- 1)powiadomienie o zagrożeniu kierownika ds. bezpieczeństwa oraz organizatora imprezy i uzgadnia strategię postępowania;
- 2)wraz z kierownikiem ds. bezpieczeństwa dowodzenie bezpośrednio służbami porządkowymi podczas ewakuacji i odpowiada za sposób jej przeprowadzenia;
- 3)zdawanie na bieżąco relacji z przebiegu przeprowadzenia ewakuacji przybyłym służbom ratunkowym;
- 4)organizację toku pełnienia służby zgodnie z planem zabezpieczenia i wytycznymi kierownika ds. bezpieczeństwa;
- 5)instruowanie i określanie zadań podległym służbom i stały nad nimi nadzór;
- 6)ustalenie systemu łączności z posterunkami i raportowania;
- 7)sprawdzenie znajomości obowiązków na poszczególnych posterunkach;
- 8)dokonanie obchodu terenu w celu ustalenia aktualnej sytuacji zabezpieczenia imprezy;
- 9)ujawnienie przypadków dewastacji i zaboru mienia;
- 10)reagowanie w stosunku do osób zakłócających porządek imprezy, naruszających przepisy przeciwpożarowe oraz BHP;
- 1.1) dbanie o należyłą sprawność, niezbędną czujność, dyscyplinę i wygląd zewnętrzny podległej grupy;
- 12)** wykonanie innych zadań zleconych przez osoby upoważnione do zmiany sposobu zabezpieczenia imprezy.

Koordynator medyczny imprezy masowej odpowiada za:

Kierowanie całym zabezpieczeniem medycznym, podczas odbywających się imprez masowych. Pozostaje w stałym kontakcie z kierownikiem ds. bezpieczeństwa imprezy masowej. Koordynator medyczny powinien przebywać na stanowisku dowodzenia i pozostawać w stałym kontakcie drogą radiową i/lub telefoniczną z:

- 1)lekarzem koordynatorem ratownictwa medycznego;
- 2)miejskim koordynatorem służby zdrowia (jeżeli występuje);
- 3)koordynatorem szpitala referencyjnego; lekarzem zabezpieczenia medycznego wydarzenia.

Rekomendowana struktura planu operacyjnego imprezy masowej przedstawia się następująco:

- 1)informacje ogólne (nazwa imprezy, wskazanie organizatora, data i miejsce, liczba uczestników, godzina rozpoczęcia i zakończenia);
- 2)harmonogramy (przekazanie obiektu, dni montażowe, dzień imprezy, dni demontażowe, odbiór obiektu);
- 3)struktura zarządzania;
- 4)bezpieczeństwo;
- 5)transport;
- 6)wolontariat;
- 7)obsługa;
- 8)media;
- 9)strefy publiczne;
- 10)oznakowanie;
- 11)bilety;
- 12)niepełnosprawni;
- 13)dzieci;
- 14)gastronomia;
- 15)zaplecze techniczne;
- 16)serwisy,
- 17)organizacja łączności.

Do wniosku o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej organizator zobligowany jest załączyć szereg dokumentów, w tym m.in.:

1) graficzny plan obiektu (terenu), na którym ma być przeprowadzona impreza masowa, wraz z jego opisem, zawierający:

- a) oznaczenie dróg dojścia i rozchodzenia się osób uczestniczących w imprezie masowej, dróg ewakuacyjnych i dróg dojazdowych dla pojazdów służb ratowniczych i Policji,
 - b) oznaczenie punktów pomocy medycznej, punktów czerpalnych wody do picia i do celów przeciwpożarowych oraz punktów informacyjnych,
 - c) oznaczenie lokalizacji hydrantów przeciwpożarowych, zaworów, przyłączy wody, gazu i energii elektrycznej oraz innych elementów mających wpływ na bezpieczeństwo użytkowników obiektu lub terenu,
 - d) informacje o rozmieszczeniu służb porządkowych oraz służb informacyjnych, rozmieszczeniu osób uczestniczących w imprezie masowej i ewentualnym rozdzieleniu ich według sektorów oraz o rozmieszczeniu punktów gastronomicznych i sanitariatów;
- 2) instrukcję postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w miejscu i czasie imprezy masowej;
- 3) terminarz rozgrywek meczów piłki nożnej lub terminarz innych imprez masowych - w przypadku imprez masowych organizowanych cyklicznie;
- 4) informację o:
- a) liczbie miejsc dla osób na imprezie masowej,
 - b) przewidywanych zagrożeniach bezpieczeństwa i porządku publicznego,
 - c) liczbie, organizacji, oznakowaniu, wyposażeniu i sposobie rozmieszczenia służby porządkowej oraz służby informacyjnej;
- 5) informację o osobie wyznaczonej na kierownika ds. bezpieczeństwa, w tym jej dane obejmujące: imię, nazwisko, numer PESEL - o ile został nadany, numer i datę wydania zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla kierowników do spraw bezpieczeństwa imprez masowych, a w przypadku imprezy masowej podwyższonego ryzyka dodatkowo numer wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;
- 6) informację o sposobie zapewnienia identyfikacji osób biorących udział w imprezie masowej - w przypadku meczu piłki nożnej lub imprezy masowej podwyższonego ryzyka;
- 7) informację o zainstalowanych urządzeniach rejestrujących obraz i dźwięk;
- 8) informację o powiadomieniu podmiotów, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy — w przypadku przeprowadzania imprezy masowej w strefie nadgranicznej lub na terenach będących w zarządzie jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez ministra obrony narodowej;
- 9) harmonogram udostępnienia obiektu lub terenu uczestnikom imprezy masowej oraz harmonogram opuszczenia przez nich tego obiektu lub terenu, jeżeli regulamin imprezy masowej przewiduje zmienną liczbę osób w czasie jej trwania.

Wydanie zezwolenia lub jego odmowa następuje w drodze decyzji administracyjnej co najmniej na 7 dni przed planowanym terminem imprezy. Przykładowy wzór wniosku o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej oraz wniosku o opinię w przedmiotowej sprawie stanowią odpowiednio Załącznik 2 i 3 do niniejszej publikacji. Na podstawie opinii komendanta powiatowego (rejonowego, miejskiego) Policji, wniosku podmiotu zarządzającego rozgrywkami lub informacji nt. przewidywanych zagrożeń wójt, burmistrz, prezydent miasta może nadać danej imprezie status podwyższonego ryzyka. W zezwoleniu zamieszcza się nazwę organizatora, określenie rodzaju imprezy masowej, jej nazwę oraz warunki przeprowadzenia (miejsce, czas rozpoczęcia i zakończenia, maksymalną dopuszczalną ilość uczestników, liczbę członków służby porządkowej

Służby porządkowe i informacyjne

W wymiarze czysto praktycznym członkowie służb porządkowej oraz informacyjnej są „oczami” i „uszami” organizatora imprezy masowej i stanowią podstawowe „narzędzie pracy” kierownika do spraw bezpieczeństwa.

- współdziałają min. przy:
- sprawdzaniu i stwierdzaniu uprawnień osób do uczestnictwa w imprezie, a w razie braku tych uprawnień do jej **opuszczenia**,
- **legitymowaniu osób** w celu ustalenia ich tożsamości, a także przy **przeglądaniu zawartości bagaży i odzieży w razie podejrzenia usiłowania wniesienia broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów**,
- wydawaniu **poleceń porządkowych osobom zakłócającym porządek publiczny lub regulamin imprezy masowej bądź regulamin obiektu**, a ostatecznie również przy wezwaniu do opuszczenia imprezy (**art.20§1**).

Służby porządkowe i informacyjne

- Obowiązki służb porządkowych:
 - odmowa wstępu na imprezę masową osobom, w stosunku do których wydano orzeczenie o zakazie wstępu
 - **stosowanie siły fizycznej** w postaci chwytów obezwładniających lub innych technik obrony, a także kajdanek oraz miotaczy gazu, w przypadku zagrożenia dóbr
- Obowiązki służb informacyjnych:
 - informowanie uczestników imprezy o udogodnieniach, wymogach bezpieczeństwa, umiejscowieniu punktów medycznych czy gastronomicznych, a także nadzorowanie wejścia i wyjścia

. Minimalne wymagania liczebności służby porządkowej i służby informacyjnej

Charakter imprezy masowej	Liczba członków służby porządkowej i służby informacyjnej	Dodatkowi członkowie służby porządkowej i służby informacyjnej	Minimalny odsetek członków służby porządkowej
„zwykła” Impreza	300 uczestników 10 członków/	kolejnych 100 uczestników 1 członek/na każdym	20%
Impreza „podwyższonego ryzyka”	15 członków/ 200 uczestników	2 członków/na każdym kolejnych 100 uczestników	50%

Liczebność służby porządkowej oraz służby informacyjnej nie powinna zatem wynikać wyłącznie z określonych przepisami prawa algorytmów, lecz być dostosowana do uwarunkowań miejsca imprezy (np. architektury obiektu), rodzaju i programu wydarzenia, charakterystyki uczestników czy przewidywanych zagrożeń.